

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 21.12.2005
KOM(2005) 667 lõplik

2005/0281 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

jäätmete kohta

(komisjoni esitatud)

{SEK(2005) 1681}

SELETUSKIRI

1) ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Käesoleva ettepaneku üldeesmärk on optimeerida direktiivi 75/442/EMÜ sätteid, säilitades selle sisulise struktuuri ja põhisätteid. See, mida soovitatakse, on direktiivi täiustamine, mitte põhjalik uuendamine.

Jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatilises strateegias on näidatud kolm peamist põhjust direktiivi 75/442/EMÜ ehk jäätmete raamdirektiivi läbivaatamiseks.

Esiteks on ilmnunud, et teatav arv direktiivis 75/442/EMÜ esitatud määratlusi ei ole piisavalt selged ja selle tulemusel tõlgendatakse neid põhisätteid eri liikmesriikides ja mõnel juhul ka eri piirkondades erinevalt ja ebamääraselt. Osalt selle tõttu on märkimisväärse arvu juhtumite puhul olnud vaja Euroopa Kohtu tõlgendust. See on tekitanud tõsiseid raskusi ettevõtjatele ja pädevatele asutustele.

Õiguskindluse puudumisega seotud küsimused puudutavad peamiselt jäätmete määratlust ning taaskasutamise ja kõrvaldamise eristamist. Käesolevas ettepanekus jäätmete raamdirektiiv läbi vaadata on välja pakutud vastavalt vajadusele selgemad määratlused ja/või süsteem kõnealuse küsimuse selgitamiseks ELi tasandil.

Teiseks on jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatilise strateegiaga sisse seatud uus lähenemisviis jäätmepoliitika suhtes, mis on paremini kohandatud olukorraga, kus enamik jäätmekäitlustoiminguid on nüüd hõlmatud keskkonnavalaste õigusaktidega. On oluline, et jäätmete raamdirektiiv oleks kohandatud kõnealuse lähenemisviisiga.

See eeldab mitmeid muutusi. Kõige olulisem nendest on keskkonnavalaste eesmärgi seadmine. Enamikul keskkonnadirektiividest on nüüd olemas eesmärk, mis aitab suunata kogu direktiivi konkreetsele probleemile. Käesoleva ettepaneku järgi keskendab selline keskkonnavalaste eesmärk kõnealuse direktiivi jäätmete tekitamisest ja käitlemisest tulenevate keskkonnavalaste vähendamisele, arvestades kogu olulustsükli. See rõhuasetus pärineb ressursside strateegiast.

Veel üks oluline selle strateegilise muudatuse osa on liikumine standardipõhise lähenemisviisi suunas. Käesoleva ettepanekuga tugevdatakse standardeid mitmes valdkonnas miinimumstandardite kohaldamise, selgete taaskasutamisalaste määratluste kaudu ning kriteeriumide kaudu, millal jäätmed lakkavad olemast jäätmed.

Lõpuks püütakse käesoleva ettepanekuga lihtsustada olemasolevat õiguslikku raamistikku. Käesoleva ettepanekuga tunnistatakse kehtetuks direktiiv 75/439/EMÜ õlijäätmete kõrvaldamise kohta ning integreeritaks jäätmete raamdirektiivi direktiiv 91/689/EMÜ ohtlike jäätmete kohta. Õlijäätmete direktiiviga nähti ette õlijäätmete regenererimise eelistamine muudele taaskasutamisevõimalustele, kuid enam ei ole see õigustatud. Ohtlike jäätmete direktiivi sätted on jäätmete raamdirektiiviga tihedalt seotud ning nende integreerimine konsolideerib ja lihtsustab õigusakte. Lisaks tuleks kõigis kolmes direktiivis muuta mõningaid igapäevaseid või ebaselgeid sätteid või need kõrvaldada.

- **Üldine taust**

Jäätmete ajalugu on sama vana kui inimühiskonna ajalugu. Jäätmed on olnud keskne küsimus Euroopa Liidu keskkonnapoliitika väljatöötamisel ning jäätmete raamdirektiiv on üks esimesi ELi tasandil keskkonna kaitsmiseks vastu võetud õigusakte.

Alates 1975. aastast on jäätmealased õigusaktid oluliselt edasi arenenud. Esimesel etapil seati sisse üldraamistik ning käsitleti mitmeid eriprobleeme (õlijäätmed, titaandioksiid). Teisel etapil töötati välja prügilate ja jäätmepeletusahjude standardid. Kolmandal etapil pandi ringlussevõtu direktiividega lõpuks paika organisatsioon ja rahastamine, et hõlbustada mitmete prioriteetsete jäätmevoogude (pakendid, romusõidukid, elektroonika- ja elektriseadmete jäätmed) ringlussevõttu.

Edasisi laialdasemaid seadusandlikke meetmeid ei ole vaja. Sellest hoolimata tuleb võtta meetmeid praeguse raamistiku optimeerimiseks ja olemasolevate puuduste kõrvaldamiseks. Käesoleva läbivaatamisetpaneku järgi seatakse sisse mitmed sellised vajalikud meetmed; teisi on vaja käsitleda pikema aja jooksul.

Kui jäätmete raamdirektiiv jäetakse läbi vaatamata, kujutaksid õiguskindluse puudumisega seostatavad küsimused jätkuvalt probleeme ettevõtjate ja pädevate asutuste jaoks ning standardite puudumine teatavates valdkondades õhnestaks keskkonna ja inimeste tervise kaitse taset, aga ka ringlusse võetud toodete siseturgu. Kui õiguslik raamistik, eriti aga õlijäätmete direktiiv ja ohtlike jäätmete direktiiv, jäetakse kohandamata praeguste teadmiste ja eesmärkidega, õhnestaks see Euroopa Liidu poliitika usaldusväarsust selles valdkonnas.

- **Ettepanekus käsitletavas valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Käesoleva ettepanekuga muudetakse direktiivi 75/442/EMÜ (jäätmete raamdirektiiv) ning tunnistatakse kehtetuks nii ohtlike jäätmeid käsitlev direktiiv 91/689/EMÜ (ohtlike jäätmete direktiiv), integreerides selle sätteid jäätmete raamdirektiivi, kui ka direktiiv 75/439/EMÜ (õlijäätmete direktiiv), integreerides konkreetse kogumiskohustuse. Nende kahe direktiivi elemendid, mis on jätkuvalt asjakohased ja õigustatud, on integreeritud jäätmete raamdirektiivi uue versiooni ettepanekusse. Jäätmete raamdirektiiviga seatakse sisse määratlused ja põhieeglid kõikide teiste jäätmeid käsitlevate ELi õigusaktide suhtes ja sellepärast mõjutab see otseselt või kaudselt neid kõiki.

Lisaks toimib jäätmete raamdirektiiv jäätmerajatiste lubamise valdkonnas koos direktiiviga 96/61/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta (IPPC direktiiv). Minevikus on need kaks direktiivi osalt kattunud, mille tulemusel on tekkinud topeltload ning suurenenud tarbetult bürokraatlik ja halduskoormus. Ehkki sellise kattuvuse on põhjustanud peamiselt liikmesriigid kõnealuste direktiivide rakendamisel, sisaldab käesolev direktiiv selget sõnastust, väljendatakse et ELi õiguses selliseid topeltlubasid ei nõuta.

Mitmed elemendid, mida ei ole ohtlike jäätmete direktiivist käesolevasse ettepanekusse üle võetud, on piisavalt hõlmatud muude ühenduse õigusaktidega, nagu direktiiv 2000/76/EÜ jäätmete põletamise kohta ja direktiiv 96/59/EÜ polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kohta.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega**

Ei kohaldata.

2) KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Teatise „Jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatiline strateegia” [KOM(2003) 301] esitamise järel korraldati Interneti-põhine arutelu sidusrühmadega.

Teiseks korraldas komisjon viis ekspertide koosolekut, et arutada põhjalikult kõnealuse strateegia jaoks eriti olulisi teemasid (vt allpool). Lisaks sellele leidis aset kolm mitteametlikku kohtumist liikmesriikidega ning kolm sidusrühmade vahelist kohtumist, millest üks oli arutelu hõlbustamiseks piiratud ainult ELi tasandi organisatsioonidega.

Kolmandaks esitati sidusrühmadele veel üks konsultatsioonipalve mõju hindamise alal, kus neilt paluti teavet rea määratletud poliitiliste võimaluste tõenäolise mõju kohta. Sellele konsultatsioonipalvele saadi 90 vastust.

Neljandaks paluti nii sidusrühmadelt kui ka liikmesriikidelt spetsiaalset lisakonsultatsiooni ohtlike jäätmete direktiivi ja õlijäätmete direktiivi osas.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Kõiki eespool kirjeldatud laialdaste nõupidamiste käigus saadud kommentaare ei ole võimalik siin käsitleda. Esimese Interneti-põhise arutelu käigus saadud kommentaarid on kokku võetud temaatilise strateegia teatises ning kõik avatud konsultatsiooni käigus saadud vastused koos ekspertide ja sidusrühmade töörühmadelt saadud tulemustega on avaldatud meie veebilehel aadressil <http://europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm>.

Interneti kaudu toimus avatud konsultatsioon 10. maist 2003 kuni 10. november 2003. Komisjon sai 220 vastust. Tulemused on avaldatud aadressil http://forum.europa.eu.int/Public/irc/env/waste_strat/library?l=/test&vm=detailed&sb=Title.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Asjaomased teadus-/ekspertiisivaldkonnad

Peamised valdkonnad, kust teaduspädevust sooviti, olid olulistsükli analüüs, jäätmetekke vältimine ja jäätmete ringlussevõtt, taaskasutus, ringlussevõtu standardid ning jäätmete, ringlussevõtu ja kõrvaldamise määratlused.

Kasutatud meetodid

Peamised kasutatud meetodid olid ekspertide koosolekud ja asjakohaste uurimuste rakendamine. Rakendati olemasolevate uurimuste kriitilist ülevaadet ja olulistsükli analüüsi regeneratsiooni ja õlijäätmete põletuse kohta (vt http://europa.eu.int/comm/environment/waste/studies/oil/waste_oil.htm).

Peamised organisatsioonid/eksperdid, kellega konsulteeriti

Konsulteeriti mitmete ekspertidega uurimisinstituutidest, konsultantidega ja tööstuse esindajatega ning nende arvamusi võeti arvesse.

Kokkuvõtte saadud ja kasutatud nõuannetest

Pöördumatute tagajärgedega tõsiste ohtude olemasolu ei ole nimetatud.

Saadud ja kasutatud nõuanded olid liiga laialdased ja mitmekesised, et neid siin kokku võtta. Ekspertide koosolekute, uuringute ja sidusrühmadega konsulteerimise tulemused on avaldatud järgmistel aadressidel:

<http://europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm>,

http://europa.eu.int/comm/environment/waste/oil_index.htm ja

http://europa.eu.int/comm/environment/waste/hazardous_index.htm

Mitmeid kõnealuseid järeldusi on käsitletud jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu strateegiale lisatud mõjuhindangus.

Õlijäätmete direktiivi osas olid sidusrühmade panused väga erinevad seoses regenererimisprioriteedi kehtetuks tunnistamise soovitatavuse ja mõjuga. Selles küsimuses sidusrühmade vahel kokkulepet ei saavutatud.

Ekspertarvamuse avalikustamiseks kasutatud vahendid

Ekspertide koosolekute tulemuste kokkuvõtte avaldati asjakohasel veebisaidil.

• **Mõju hindamine**

Direktiivi 75/442/EMÜ läbivaatamine on üks elemente, mis on hõlmatud jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatilise strateegia paketti. Kogu paketi suhtes korraldati mõju hindamine.

Mõju hindamise aruanne sisaldab hinnanguid viie võimaluste rühma kohta, millest igatüki on seotud konkreetse keskkonnaküsimusega ja millega soovitatakse järgmist võimaluste kombinatsiooni:

- olelustüklil põhineva ressursside lähenemisviisi rakendamine, mis seisneb teabebaasi täiustamises ja jäätmepoliitika keskkonnaeesmärgi selgitamises;
- jäätmeid taaskasutava Euroopa ühiskonna poole liikumine jäätmete ringlussevõtu suhtes ühiste keskkonnaalaste nõuete väljatöötamise teel;
- õigusliku raamistiku ajakohastamine, raamõigusaktide läbivaatamine ja suuniste vastuvõtmine nendes küsimustes, millega on vaja tegelda üksikjuhtumite kaupa.

Lisaks sellele soovitatakse mõju hindamises tühistada õlijäätmete regenererimise eelistus direktiivis 75/439/EMÜ ning keskendada jõupingutused õlijäätmete kogumisele.

Mitmed neist võimalustest tähendavad sisuliselt ettepanekuid vastu võtta õiguslikke raamnorme. Mõju hindamine näitab, et nende abil suureneks üldiselt ELi jäätmepoliitika ökoloogiline tõhusus ja selliste raamlähenemisviiside konkreetne mõju sõltub ELi või riigi tasandil võetud rakendusmeetmetest.

Käesolev direktiiv sisaldab sätteid, millega rakendatakse kõiki mõju hindamises esitatud eelistatud võimalusi, sealhulgas järgmisi:

- keskkonnaeesmärgi lisamine jäätmete raamdirektiivi. Sellega tuuakse jäätmepoliitikasse olelustsüklil põhinev mõtteviis ja laiendatakse jäätmepoliitika kulutasuvust;
- kriteeriumide kindlaksmääramine, millal jäätmed lakkavad olemast jäätmed. See võimaldab seada kriteeriumeid konkreetsete jäätmevoogude suhtes, millega tagatakse, et ringlusse võetud materjalid ei kahjusta keskkonda, ja saavutatakse halduskulude vähenemine ettevõtjate jaoks, kes toodavad nende kriteeriumide kohaselt ringlusse võetud materjale;
- liikmesriikide kohustus töötada välja jäätmetekke vältimise programmid. Selle sätte puhul ei eeldata suuremat otsust keskkonnavalast, majanduslikku ega sotsiaalset mõju, kuigi selline mõju varieerub vastavalt võetud meetmetele. Sellega suurendatakse poliitika kujundajate keskendumist jäätmetekke vältimisele ELi, riigi ja piirkondlikul tasandil, andes seega algtõuke jäätmetekke vältimise poliitika tugevdamiseks. See võimaldab vajalikku paindlikkust, et töötada riigi ja kohalikul tasandil välja lahendusi jäätmetekke vältimisest tuleneva kasu saamiseks;
- jäätmeid käsitlevate õigusaktide lihtsustamine ja eelkõige määratluste selgitamine. Sellel on positiivne mõju keskkonnale ja majandusele ning see ühendatakse tõlgendavate suunistega, et käsitleda teatavaid küsimusi üksikjuhtumite kaupa, kui õigusaktid osutuvad liiga jäigaks;
- õlijäätmete regenereerimisele antud eelistuse tühistamine, millega vähendatakse selle jäätmevoos hooldamisega seotud kulutusi, keskendudes peamisele keskkonnaküsimusele, s.o õlijäätmete kogumisele. Selle tulemusel suurendatakse õlijäätmete käitlemise ökoloogilist tõhusust.

Komisjon viis läbi tööprogrammis esitatud mõju hindamise. Aruanne on kättesaadav aadressil <http://europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm>

3) ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

• Kavandatud meetmete kokkuvõte

Jäätmete raamdirektiiv võeti esmakordselt vastu 1975. aastal ning seejärel muudeti ja täiendati seda nõukogu 18. märtsi 1991. aasta direktiiviga 91/156/EMÜ. Käesoleva ettepaneku järgi vaadatakse jäätmete raamdirektiiv läbi ning tunnistatakse kehtetuks nii direktiiv 91/689/EMÜ, integreerides selle sätteid jäätmete raamdirektiivi, kui ka direktiiv 75/439/EMÜ, integreerides konkreetse kogumiskohustuse.

Peamised jäätmete raamdirektiivi muudatused on järgmised:

Keskkonnaeesmärgi seadmine.

Taaskasutamise ja kõrvaldamise mõistete selgitamine.

Ohtlike jäätmete segamise tingimuste selgitamine.

Korra kehtestamine selleks, et selgitada, millal jäätmed lakkavad olemast jäätmed teatavas jäätmevoos.

Miinimumstandardite väljatöötamine või miinimumstandardite väljatöötamise korra

kehtestamine mitmete jäätmekäitlustoimingute tarvis.

Jäätmetekke vältimise riiklike programmide väljatöötamise nõude kehtestamine.

- **Õiguslik alus**

Direktiivi põhieesmärk on kaitsta keskkonda. Seepärast põhineb käesolev ettepanek, nagu ka jäätmete raamdirektiivi eelmine versioon, EÜ asutamislepingu artiklil 175.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse juhul, kui ettepanek ei kuulu ühenduse ainupädevusse.

Liikmesriikidel ei ole võimalik ettepaneku eesmärgi piisaval määral saavutada järgmistel põhjustel.

Jäätmete raamdirektiiviga pannakse alus Euroopa koostööle jäätmete valdkonnas. Sellega kehtestatakse miinimumstandardid ringlusse võetud toodete siseturu tarvis ning see direktiiv on otsustava tähtsusega kõikide teiste jäätmevaldkonna direktiivide ja määruste toimumiseks. Tegu on raamdirektiiviga, mis võimaldab üksikasjalikku rakendamist liikmesriigi tasandil.

Teisest küljest, kui tühistatakse nõue eelistada õlijäätmete töötlemist regenererimise teel, jäetakse konkreetsete keskkonna seisukohast eelistatavate tehnoloogiate esikohale seadmine liikmesriikide otsustada.

Muudes jäätmetega seotud küsimustes liikmesriikide poolt üksi võetavad meetmed halvaksid ringlussevõetavate jäätmete siseturu toimimise ning kahjustaksid koostööd muud liiki jäätmetöötluses. See tooks kaasa olulised majandus- ja keskkonnakulud.

Ühenduse tegevuse korral on eesmärgid paremini täidetavad järgmistel põhjustel.

Ainult ELi tasandi meetmetega saaks tagada, et keskkond ja inimeste tervis on kaitstud jäätmete tekitamisest ja käitlemisest tekkivate võimalike kahjulike mõjude eest.

Jäätmed liiguvad kogu Euroopa Liidu piires ja ka rahvusvaheliselt. Jäätmete tekitamise ja käitlemise keskkonnamõju õhu, pinnase ja vee saastumise näol ei tunne piire. Lisaks saab ringlussevõetavate jäätmete siseturg olemas olla üksnes siis, kui ELis kehtib ühine määratlus selliste põhimõistete suhtes nagu „jäätmed”, „taaskasutamine” ja „kõrvaldamine” ning ühised jäätmekäitlust käsitlevad miinimumstandardid.

Jäätmete raamdirektiivi läbivaatamisel säilitatakse selle raamdirektiivi olemus. Sellega reguleeritakse selliseid aspekte nagu määratlused ja miinimumstandardid, lubades liikmesriikidel rakendada jäätmehoolduse suhtes riigi, piirkonna või kohalikul tasandil nende oma lähenemisviisi.

Seetõttu on ettepanek subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Jäätmete raamdirektiivi läbivaatamise ettepaneku kohaselt lihtsustatakse olemasolevat direktiivi oluliselt. Samuti tunnistatakse sellega kehtetuks kaks teist direktiivi ja integreeritakse nendes direktiivides asjakohaseks jäänud aspektid läbivaadatud jäätmete raamdirektiivi. Et tegu on raamdirektiiviga, reguleeritakse sellega üksnes aspekte, mida on vaja ühtlustatud lähenemisviisi huvides, võimaldades muudes valdkondades otsuseid riigi tasandil.

Ettepanekus pakutakse välja mitmeid uuendusi, millega vähendatakse jäätmekorralduse finants- ja halduskoormust, samas säilitades keskkonna ja inimeste tervise kaitse kõrge taseme.

- **Õigusakti valik**

Kavandatud õigusaktid: raamdirektiiv.

Muud õigusaktid ei oleks asjakohased järgmisel põhjusel.

Vähem paindlik õigusmeede oleks ebaproportsionaalne, arvestades vajadust võimaldada riikidevahelisi erinevusi jäätmehoolduses, aga ka kultuurilisi ja geograafilisi erinevusi. Vabatahtlik või paindlikum meede ei tagaks kogu Euroopa Liidus õiguskindlust, mida on vaja siseturu toimimiseks, ning kodanike kindlustunnet selles, et jäätmete tekitamise ja käitlemisega ei avaldata kahjulikku mõju tervise- ega keskkonnakaitsele.

4) MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet. Ettepanekus sisalduvad meetmed jäävad praegusesse finantsraamistikku ning aastateks 2007–2013 kavandatud õigusaktide alla.

5) TÄIENDAV TEAVE

- **Lihtsustamine**

Ettepanekuga nähakse ette õigusaktide lihtsustamine, (ELi või riikide) asutuste halduskorra lihtsustamine ja eraõiguslike osapoolte halduskorra lihtsustamine.

Jäätmete raamdirektiivi läbivaatamise ettepanekuga lihtsustatakse, ajakohastatakse ja selgitatakse jäätmete raamdirektiivi mitmeti. Lisaks pakutakse selles välja kahe olemasoleva direktiivi kehtetuks tunnistamine, ülearuste sätete kõrvaldamine ning ülejäänud sätete inkorporeerimine läbivaadatud versiooni. See lihtsustaks ELi jäätmealaste õigusaktide struktuuri.

Jäätmekavadega seotud kohustus on muudetud selgemaks ja lihtsamaks.

Kehtestatav kord võimaldab sätestada jäätmeteks pidamise kriteeriume, selgitades seda, millal jäätmed lakkavad olemast jäätmed, kehtestades seega reguleerivad vabastused nende ringlusse võetud toodete ja materjalide suhtes, mis on keskkonnale väheohtlikud.

Selgitatud on jäätmete raamdirektiivi ja IPPC direktiivi võimalikku kattuvuse lubamist, et vähendada liikmesriigi tasandil topeltlubade nõudmise võimalust.

Ettepanek on lülitatud jooksvasse komisjoni programmi, mille eesmärk on ajakohastada ja lihtsustada ühenduse õiguslikku, ja komisjoni töö- ja seadusandlusprogrammi viitega WP 05 2004/ENV/001.

- **Kehtivate õigusaktide kehtetuks tunnistamine**

Ettepaneku heakskiitmisele järgneb kehtivate õigusaktide kehtetuks tunnistamine.

- **Vastavustabel**

Liikmesriigid peavad komisjonile edastama direktiivi siseriiklikku õigusse ülevõtvate sätete tekstid ning nende sätete ja käesoleva direktiivi vastavustabeli.

- **Euroopa Majanduspiirkond**

Kavandatud õigusakt käsitleb EMPga seotud küsimust, mistõttu tuleks seda laiendada EMPlle.

- **Ettepaneku üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 esitatakse kavandatud direktiivi eesmärk.

Uue eesmärgiga keskendatakse jäätmete raamdirektiiv jäätmete tekitamisest ja käitlemisest tulenevatele keskkonnamõjudele, arvestades ressursside olulistsüklit. Sellega seotakse varem direktiivi 75/442/EMÜ artiklis 3 sisaldunud „jäätmehierarhia” kõnealuse eesmärgiga, muutmata kõnealuse hierarhia järjekorda ja laadi. Hierarhia sõnastust on ajakohastatud, et võtta arvesse kasutatavate terminite loomulikke arengut.

Artikliga 2 nähakse ette kavandatud direktiivi reguleerimisala.

Artikli 2 teist lõiku muudetakse, et piirata mõiste „muude õigusaktidega hõlmatud” ainult ühenduse õigusaktide mõistega. Selle eesmärk on parandada õiguskindlust ja tagada minimaalne katvus ühenduse tasandil. Samuti sisalduvad selles uued erandid saastunud kaevandamata pinnase, loomsete ja põllumajanduslike kõrvalsaaduste kohta.

Artikkel 3 sisaldab määratlusi, mis kehtivad kõnealuse direktiivi ja sellele viitavate direktiivide kohaldamisel.

Jäätmete määratlus on jäetud muutmata, kuid III peatükki on lisatud süsteem, mis võimaldab selgitada, millal teatavad jäätmed lakkavad olemast jäätmed, määrates komiteemenetluse kaudu kriteeriume nende jäätmevoogude suhtes, mis vastavad artiklis 11 sätestatud kontrolltingimustele.

Korduskasutamine on määratletud samamoodi nagu pakendite ja pakendijäätmete direktiivis.

Lisatakse jäätmete määratlus, et selgitada selle mõiste ulatust.

Kogumise määratlus vaadatakse läbi selgitamiseks, et see hõlmab jäätmete kogumist ja kokkutoomist eesmärgiga transportida sellised jäätmed asjakohasesse jäätmekäitluskohta, kuid ei hõlma jäätmetöötlustoiminguid, millega kaasneb jäätmete segamine või sortimine.

„Tekitaja”, „valdaja” ja „käitluse” määratlusi ei ole sisuliselt muudetud.

Artikliga 4 säilitatakse õiguslik alus komisjoni otsusega kehtestatud jäätmeloendi jaoks.

Artiklid 5 ja 6 sisaldavad taaskasutamise läbivaadatud määratlust, millega kinnitatakse, et kõnealuse määratluse aluseks on ressursside asendamine. Koos kõrvaldamise määratlusega võimaldab see lahendada keerukaid olukordi, kus on asjakohastel puhkudel vaja eristamist töhususkriteeriumide seadmise kaudu. Samuti sisaldab see korda, mis vajaduse korral võimaldab komiteemenetluse kaudu selgemaks muuta teatavate jäätmetega seotud toimingute, näiteks taaskasutamise või kõrvaldamise liigitust.

Artiklitega 7 ja 8 nähakse nüüd ette üldine kohustus tagada nii seda, et jäätmekäitlusega tegeldakse viisil, mis ei ohusta keskkonda ega inimeste tervist, kui ka seda, et jäätmeid käideldakse kooskõlas kõnealuse direktiiviga. Nende kohustuste sõnastust ei ole võrreldes direktiiviga 91/156/EMÜ muudetud.

Artiklit 9, mis käsitleb töötlemiskulusid, on laiendatud nii taaskasutamistoimingutele kui ka kõrvaldamistoimingutele. Kõnealust artiklit on muudetud, selgitamiseks et jäätmekäitluskuludes, mille peavad kandma jäätmete valdajad või tootja, peaksid täies mahus kajastuma selliste jäätmete kõrvaldamisest või taaskasutamisest tulenevad väliskulud. Teiste sõnadega, seal peaks kajastuma selliste jäätmete tekitamise ja käitlemise tegelik hind keskkonnale.

Artiklit 10, mis käsitleb jäätmekõrvaldusrajatiste võrgustikku, ei ole sisuliselt muudetud.

III peatükk sisaldab süsteemi, mis võimaldab selgitada, millal teatavad jäätmed lakkavad olemast jäätmed, määrates komiteemenetluse kaudu kriteeriume nende jäätmevoogude suhtes, mis vastavad artiklis 11 sätestatud kontrollitingimustele.

Artiklid 12–15, mis käsitlevad ohtlike jäätmeid, on jäätmete raamdirektiivi uude versiooni inkorporeeritud ohtlike jäätmete direktiivist. Ohtlike jäätmete määratlus on läbi vaadatud, et selgitada olmeprügi mõistet ja selle väljajäämist kõnealuse määratluse alt.

Artikkel 16, mis käsitleb ohtlike jäätmete eraldamist, on jäätmete raamdirektiivi uude versiooni inkorporeeritud ohtlike jäätmete direktiivist. Segamiskeeluga seotud erand on säilitatud, kuid muudetud sõltuvaks vastavusest parimale võimalikule tehnikale. Kõrvaldatud on viide ohutusele, sest seda terminit enam jäätmealastes õigusaktides ei kasutata ja see ei ole kooskõlas erilise tähelepanu osutamisega keskkonnamõjudele.

Artikkel 17, mis käsitleb ohtlike jäätmete märgistamist, on jäätmete raamdirektiivi uude versiooni inkorporeeritud ohtlike jäätmete direktiivist.

Artiklisse 18, mis käsitleb mineraalõlijäätmeid, on õlijäätmete direktiivist üle toodud selliste õlijäätmete eraldi kogumise kohustus.

Artikliga 19 ühendatakse kaks varasemat artiklit taaskasutus- ja kõrvaldamislubade kohta, kuid muus osas ei ole teksti muudetud.

Artikliga 20 nähakse ette, et IPPC loaga asutusel või ettevõtjal ei ole lisaks vaja luba jäätmete raamdirektiivi alusel.

Artikliga 21 võimaldatakse komisjonil vajaduse korral komiteemenetluse alusel kehtestada lubade suhtes miinimumstandardeid.

Artiklites 2–24 sätestatakse tingimused, mille alusel võidakse võimaldada erandeid lubadest seoses jäätmete ja ohtlike jäätmetega.

Artikliga 25 tugevdatakse kogujate, transportijate, vahendajate ja maaklerite suhtes kohaldatavaid nõudeid. Selle artikliga seatakse sisse kord, mida võidakse rakendada miinimumstandardite vastuvõtmiseks kõnealuses valdkonnas.

Artikkel 26, mis käsitleb jäätmekavasid, on ümber sõnastatud, et selgitada, mida jäätmekava peaks sisaldama. Samuti on selles artiklis määratud, et jäätmekavade üksikasjalikul väljatöötamisel tuleks lähtuda olelustsüklil põhinevast lähenemisviisist.

Artiklitega 29–31 nähakse ette konkreetne artikkel jäätmetekke vältimise kohta, nõudes liikmesriikidelt jäätmetekke vältimise programmide koostamist ning nähes ette tingimused nende programmide väljatöötamiseks.

Artiklit 32, mis käsitleb kontrolli, on tugevdatud konkreetse nõudega, mis hõlmab kogutavate ja transporditavate jäätmete päritolu ja sihtkohta.

Artikkel 34 sisaldab nüüd läbivaatamisklauslit ning eelmisi aruandlusmeetmeid.

Ülejäänud artikleid ei ole oluliselt muudetud.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

jäätmete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹,

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust²,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust³,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁴

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 15. juuli 1975. aasta direktiiviga 75/442/EMÜ jäätmete kohta⁵ on kehtestatud õiguslik raamistik jäätmete käitlemiseks ühenduses. Selles on määratletud põhimõisted, nagu jäätmed, taaskasutus ja kõrvaldamine, ning kehtestatud olulised jäätmekäitlusnõuded, eriti jäätmekäitlustoimingute kohustus ja ettevõtjate loa- või registreerumiskohustus, liikmesriikide kohustus koostada jäätmekavad ning sätestada üldpõhimõtted, nagu kohustus käidelda jäätmeid viisil, mis ei avalda keskkonnale kahjulikku mõju, ja põhimõte, et jäätmete tekitajad peaksid tasuma jäätmete töötlemise kulud.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsuses 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnaalane tegevusprogramm,⁶ on esitatud üleskutse töötada välja või vaadata läbi jäätmealased õigusaktid, sealhulgas selgitada jäätmete ja mittejäätmete vahelisi erinevusi ning töötada välja direktiivi 75/442/EMÜ IIA ja IIB lisa edasiseks täiendamiseks vajalikud kriteeriumid.

¹ ELT C.....

² ELT C.....

³ ELT C.....

⁴ Euroopa Parlamendi ... arvamus ... (ELT C ...), nõukogu ... ühine seisukoht (ELT C ...) ning Euroopa Parlamendi ... otsus ... (ELT C ...).

⁵ EÜT L 194, 25.7.1975, lk 39. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁶ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.

- (3) Komisjoni 27. mai 2003. aasta teatises „Jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatiline strateegia” on ära märgitud vajadus hinnata kehtivaid taaskasutamise ja kõrvaldamise määratlusi ning vajadus ringlussevõtu üldkohaldatava määratluse järele ja arutelu järele, mis käsitleks jäätmete määratlust.
- (4) Oma 20. aprilli 2004. aasta resolutsioonis kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles kaaluma nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiivi 96/61/EÜ (saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta)⁷ laiendamist jäätmesektorile tervikuna. Samuti palus parlament komisjonil selgelt eristada taaskasutamist ja kõrvaldamist ning selgitada jäätmete ja mittejäätmete vahelisi erinevusi.
- (5) Oma 1. juuli 2004. aasta järeldustes kutsus nõukogu komisjoni üles esitama ettepaneku vaadata läbi direktiivi 75/442/EMÜ teatavad aspektid, et selgitada jäätmete ja mittejäätmete vahelisi erinevusi ning taaskasutamise ja kõrvaldamise vahelisi erinevusi.
- (6) Sellepärast on vaja läbi vaadata direktiiv 75/442/EMÜ, et selgitada selliste põhimõistete nagu jäätmed, taaskasutamine ja kõrvaldamine määratlusi, tugevdada jäätmetekke vältimiseks võetavaid meetmeid, kehtestada lähenemisviis, milles arvestatakse toodete ja materjalide kogu olelustersükliga ja mitte ainult jäätmeetapiga, ning keskenduda jäätmete tekitamisest ja käitlemisest tulenevate keskkonnamõjude vähendamisele, tugevdades sellega jäätmete majanduslikku väärtust. Selguse ja loetavuse huvides tuleks direktiiv 75/442/EMÜ asendada.
- (7) Et enamik olulisi jäätmekäitlustoiminguid on nüüdseks keskkonnaalaste ühenduse õigusaktidega hõlmatud, on oluline kohandada käesolev direktiiv sellele lähenemisviisile. Rõhu asetamine EÜ asutamislepingu artiklis 174 sätestatud keskkonnamärgidele võimaldaks teravamalt keskenduda jäätmete tekitamise ja käitlemise keskkonnamõjudele ressursside kogu olelustersükli jooksul. Sellepärast peaks käesoleva direktiivi õiguslik alus olema asutamislepingu artikkel 175.
- (8) Majandushoovad – kui need on kulutasuvad – on osutunud tõhusaks vahendiks jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitlusega seotud eesmärkide saavutamisel. Jäätmed on väärtuslik ressurss ning majandushoobade edasine kasutamine maksimeerib keskkonnaalast kasu. Sellepärast tuleks käesolevas direktiivis julgustada nende hoobade kasutamist asjakohasel tasandil.
- (9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1774/2002, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad⁸. Selles sätestatakse muu hulgas proportsionaalsed kontrollid seoses kõigi loomset päritolu jäätmete töötlemise, kasutamise ja kõrvaldamisega, vältides sellega riski loomade ja inimeste tervisele. Seepärast on vaja selgitada seost kõnealuse määrusega ja vältida eeskirjade kattumist, jättes välja loomsed kõrvalsaadused, kui need on ette nähtud kasutamiseks muul eesmärgil kui jäätmetega seotud toimingud.
- (10) Määruse (EÜ) nr 1774/2002 kohaldamisel saadud kogemusi silmas pidades oleks asjakohane selgitada jäätmeid käsitlevate õigusaktide ja nendes sisalduvate ohtlikke

⁷ EÜT L 257, 10.10.1996, lk 26. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁸ EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1.

jäätmeid käsitlevate sätete reguleerimisala määrusega (EÜ) nr 1774/2002 reguleeritud loomsete kõrvalsaaduste osas. Kui loomsed kõrvalsaadused kujutavad endast võimalikku terviseriski, on nende riskidega tegelemiseks sobivaim õigusakt määrus (EÜ) nr 1774/2002 ning kattumist jäätmeid käsitlevate õigusaktidega tuleks vältida.

- (11) Lisada tuleks korduskasutuse määratlus, et selgitada selle toimingu kohaldamisala üldises jäätmekäitluses ning jäätmete määratluse alla kuuluvate materjalide ja toodete korduskasutamise tähtsust. Korduskasutamise määratlus ei tohiks hõlmata selliste toodete korduskasutamist, millest ei teki jäätmeid, ja peaks seega olema seotud ainult sellise tegevusega, millega kaasneb jäätmetena käsitletavate toodete või komponentide korduskasutus .
- (12) Jäätmete raamdirektiivi tuleks lisada ringlussevõtu määratlus, et selgitada selle mõiste ulatust.
- (13) Taaskasutamise ja kõrvaldamise määratlusi on vaja muuta, et tagada nende kahe mõiste selge eristamine lähtuvalt nende keskkonnamõju tegelikust erinevusest ja täpsemalt sellest, kas vastav toiming viib loodusressursside asendamiseni majanduses või mitte. Veel on vaja lisada korrigeeriv süsteem, et selgitada juhtumeid, kus on raske kõnealust erinevust praktikas rakendada või kus tegevuse liigitamine taaskasutamiseks ei vasta toimingu tegelikule keskkonnamõjule.
- (14) Selleks et selgitada jäätmete määratluse teatavaid aspekte, on vaja liikide kaupa piiritleda, millal teatavaid jäätmeid käsitletakse kui selliseid, mis on lakanud olemast jäätmed ja muutunud sekundaarmaterjaliks või -aineks. Sellise süsteemi sätestamine, mille kohaselt ümberliigitamine peab vastama kõrgel tasemel keskkonnakaitset pakkuvatele kriteeriumidele, peaks tooma kasu nii keskkonnale kui ka majandusele.
- (15) Kulud tuleks jaotada viisil, milles kajastuks jäätmete tekitamise ja käitlemise tegelik hind keskkonnale.
- (16) Selleks et ühendus tervikuna saaks muutuda jäätmete kõrvaldamises iseseisvaks ja liikmesriigid saaksid individuaalselt liikuda selle eesmärgi suunas, on vaja ette näha jäätmekõrvaldusrajatiste koostöövõrgustik, arvestades geograafilisi olusid ja vajadust spetsialiseerunud rajatiste järele seoses teatavate jäätmeliikidega.
- (17) Jäätmekavade koostamise kohustuse ulatust ja sisu on vaja veelgi piiritleda, eriti kindlakskujunenud saastunud kohtade hõlmamise ja majandushoobade kasutamise suhtes, ning integreerida jäätmekavade väljatöötamise ja läbivaatamise vajadus arvestada keskkonnamõju toodete ja materjalide kogu olelustersükli jooksul. Samuti tuleks vajaduse korral arvesse võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 1994. aasta direktiivi 94/62/EÜ⁹ (pakendite ja pakendijäätmete kohta) artiklis 14 sätestatud nõudeid seoses käitlemiskavadega, aga ka prügilasse veetavate biolagunevate jäätmete vähendamise strateegiat, millele on viidatud nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ (prügilate kohta)¹⁰ artiklis 5.
- (18) Selleks et täiustada jäätmetekke vältimise meetmete edendamist liikmesriikides ja hõlbustada parima toimimisviisi levikut selles valdkonnas, on vaja tugevdada

⁹ EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10.

¹⁰ EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1.

jäätmetekke vältimisega seotud sätteid ja seada liikmesriikide suhtes sisse nõue töötada välja jäätmetekke vältimise programmid, milles keskendutakse põhilistele keskkonnamõjudele ja arvestatakse kogu olelustsüklit. Sellised eesmärgid ja meetmed peaksid olema suunatud majanduskasvu ja jäätmetekkega seotud keskkonnamõjude vahelise seose likvideerimisele. Sidusrühmadel ning üldsusel peaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/35/EÜ¹¹ olema võimalus osaleda kõnealuste programmide koostamisel ning juurdepääs nendele ka pärast koostamist.

- (19) Teatavaid jäätmekäitlust käsitlevaid sätteid nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivis 91/689/EMÜ ohtlike jäätmete kohta¹² tuleks muuta, et kõrvaldada aegunud tekstiline materjal ja muuta tekst selgemaks. Ühenduse õigusnormide lihtsustamise huvides tuleks need sätted integreerida käesolevasse direktiivi. Selleks et selgitada segamisekeelu toimimist ning kaitsta keskkonda ja inimeste tervist, tuleks piirata direktiivis 91/689/EMÜ sätestatud segamisekeelu erandid olukordadega, kus selline segamine kujutab endast parimat võimalikku tehnikat vastavalt määratlusele direktiivis 96/61/EÜ. Direktiiv 91/689/EMÜ tuleb seetõttu tunnistada kehtetuks.
- (20) Regeneerimise eelistamine nõukogu 16. juuni 1975. aasta direktiivis 75/439/EMÜ õlijäätmete kõrvaldamise kohta¹³ ei kajasta enam selget keskkonnaalast kasu ja sellepärast tuleks kõnealune direktiiv tunnistada kehtetuks. Et õlijäätmete eraldi kogumine on jätkuvalt kriitilise tähtsusega sellise õli nõuetekohase käitlemise ja selle sobimatust kõrvaldamisest tuleneva keskkonnakahju vältimise suhtes, tuleks õlijäätmete kogumise kohustus siiski integreerida käesolevasse direktiivi. Direktiiv 75/439/EMÜ tuleks seetõttu tunnistada kehtetuks.
- (21) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹⁴.
- (22) Et käesoleva direktiivi eesmäärke, mis seisnevad keskkonnakaitstes ja siseturu nõuetekohase toimimise tagamises, ei saa piisaval määral saavutada liikmesriigi tasandil ja seetõttu on need mastaapi või meetmete mõju arvestades paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mida on vaja kõnealuste eesmärkide saavutamiseks,

¹¹ ELT L 156, 25.6.2003, lk 17.

¹² EÜT L 377, 31.12.1991, lk 20. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 94/31/EÜ (EÜT L 168, 2.7.1994, lk 28).

¹³ EÜT L 194, 25.7.1975, lk 23. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/76/EÜ (EÜT L 332, 28.12.2000, lk 91).

¹⁴ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I peatükk

Direktiivi sisu, reguleerimisala ja mõisted

Artikkel 1

Sisu

Käesolevas direktiivis sätestatakse meetmed eesmärgiga vähendada jäätmetekke ja -käitluse üldist keskkonnamõju, mis on seotud ressursside kasutamisega.

Samal eesmärgil nähakse sellega ette sätted, mille kohaselt liikmesriigid peavad esmajärjekorras võtma meetmeid jäätmetekke ja selle kahjulikkuse vältimiseks või vähendamiseks ning teises järjekorras jäätmete taaskasutamiseks korduskasutamise, ringlussevõtu ja muude taaskasutamistoimingute abil.

Artikkel 2

Reguleerimisala

Käesolev direktiiv ei hõlma välisõhku paisatavaid gaasilisi heitmeid.

1. See ei hõlma järgmisi jäätmeliike nende eriaspektide suhtes, mis on juba hõlmatud muude ühenduse õigusaktidega:
 - a) radioaktiivsed jäätmed;
 - b) geoloogiliste uuringute, kaevandamise, töötlemise ja ladustamise tulemusena tekkinud jäätmed ning karjääride tootmisjäägid;
 - c) väljaheited ja muud põllumajanduses kasutatavad loodusomased ja mitteohhtlikud ained;
 - d) reovesi, välja arvatud vedelad jäätmed;
 - e) kasutusest kõrvaldatud lõhkeained;
 - f) kaevandamata saastunud pinnas.
2. See ei hõlma loomakorjuseid või loomseid kõrvalsaadusi, mis on ette nähtud määruse (EÜ) nr 1774/2002 kohaseks kasutuseks, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi kohaldamist loomseid kõrvalsaadusi sisaldavate biojäätmete töötlemise suhtes.
3. See ei hõlma väljaheiteid, õlgesid ega muid põllumajanduslikust tootmisest tulenevaid loodusomaseid mitteohhtlikke ained, mida kasutatakse põllumajanduses või biomassist energia tootmisel, kasutades protsesse või meetodeid, mis ei kahjusta keskkonda ega ohusta inimeste tervist.

4. Lõikes 2 osutatud loomakorjused on loomad, kes on surnud muul viisil kui korralise tapmise tulemusel, sealhulgas episootilise haiguse likvideerimiseks surmatud loomad, põllumajanduse või talupidamise kontekstis.

Artikkel 3
Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *jäätmed* – mis tahes ained või esemed, mille valdaja kasutuselt kõrvaldab, kavatseb kasutuselt kõrvaldada või on kohustatud kasutuselt kõrvaldama;
- b) *tekitaja* – igäüks, kelle tegevuse käigus tekivad jäätmed, või igäüks, kes teeb jäätmete eeltöötlust, segab jäätmeid või sooritab jäätmetega muid toiminguid, mille tulemusel nende jäätmete laad või koostis muutub;
- c) *valdaja* – jäätmetekitaja või füüsiline või juriidiline isik, kelle valduses on jäätmed;
- d) *käitlus* – jäätmete kogumine, vedu, taaskasutamine ja kõrvaldamine, sealhulgas nende toimingute järelevalve ning jäätmehooldlate järelhooldus;
- e) *kogumine* – jäätmete kokkukorjamine eesmärgiga transportida need jäätmekäitlusettevõttesse;
- f) *korduskasutamine* – taaskasutamistoiming, millega kasutatakse jäätmestunud tooteid või komponente uuesti sel otstarbel, milleks nad on loodud;
- g) *ringlussevõtt* – jäätmete taaskasutamine toodete, materjalide või ainetena kas esialgsel või muul eesmärgil. See ei hõlma energiakasutust;
- h) *mineraalõlijäätmed* – mineraalipõhine määrdeaine või tööstuslik õli, mis ei sobi enam algselt ette nähtud kasutuseks, ning eelkõige sisepõlemismootorites kasutatud õli ja käigukastiõli, mineraalne määrdeõli, turbiiniõli ja hüdraulikaõli;
- i) *töötlemine* – taaskasutamine või kõrvaldamine.

Artikkel 4
Jäätmeloend

Komisjon kehtestab jäätmeloendi artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras.

Loend sisaldab jäätmeid, mida käsitatakse artiklite 12–15 kohaselt ohtlike jäätmetena, võttes arvesse jäätmete päritolu ja koostist ning vajaduse korral ohtlike jäätmete kontsentratsiooni piirväärtusi.

II peatükk

Taaskasutamine ja kõrvaldamine

1. JAGU

ÜLDIST

Artikkel 5

Taaskasutamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kõik jäätmed läbivad sellised toimingud, mille tulemusel need jäätmed hakkavad teenima kasulikku eesmärki, asendades tootmises või laiemalt majanduses muid ressursse, mida oleks kasutatud selle funktsiooni täitmiseks, või valmistatakse ette selliseks kasutamiseks (edaspidi „taaskasutamistoimingud”). Liikmesriigid peavad taaskasutamistoiminguteks vähemalt neid toiminguid, mis on loetletud II lisas.
2. Komisjon võib artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras vastu võtta rakendusmeetmed, et seada sisse tõhususkriteeriume, mille põhjal II lisas loetletud toimingute tulemust võidakse käsitada kui kasuliku eesmärgi teenimist, millele on osutatud lõikes 1.

Artikkel 6

Kõrvaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kui taaskasutamine vastavalt artikli 5 lõikele 1 ei ole võimalik, läbivad kõik jäätmed kõrvaldamistoimingud.

Liikmesriigid keelavad jäätmete hulgamise, kaadamise või kontrollimata kõrvaldamise.
2. Liikmesriigid peavad kõrvaldamistoiminguteks vähemalt I lisas loetletud toiminguid, isegi kui toimingul on teisene tagajärg ainete või energia taasväärtustamise näol.
3. Kui toimingu tulemustest ilmneb, et ressursside asendumisest hoolimata on sellel artikli 1 tähenduses ainult väike potentsiaal, võib komisjon artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras vastu võtta rakendusmeetmeid, millega kõnealune toiming lisatakse I lisa loendisse.

Artikkel 7

Tingimused

Liikmesriigid tagavad, et jäätmete taaskasutamisel või kõrvaldamisel:

- a) ei ohustata inimeste tervist;
- b) ei kasutata protsesse ega meetodeid, mis võivad kahjustada keskkonda;
- c) ei ohustata vett, õhku, pinnast ning taimi ja loomi;

- d) ei põhjustata müra- ega lõhnahäiringuid;
- e) ei kahjustata paikkonda ega erihuvi pakkuvaid paiku.

Artikkel 8
Vastutus

Liikmesriigid tagavad, et iga jäätmevaldaja taaskasutab või kõrvaldab oma jäätmed ise või laseb oma jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise teha asutusel või ettevõtjal, kes tegeleb jäätmekäitlustoimingutega, või korraldada era- või avalikul jäätmekogujal.

2. JAGU
KULUD JA VÕRGUSTIKUD

Artikkel 9
Kulud

Liikmesriigid tagavad, et jäätmete taaskasutamisest või kõrvaldamisest tulenevad kulud jaotatakse asjakohaselt jäätmete valdaja, eelmiste valdajate ja tekitaja vahel.

Artikkel 10
Jäätmekõrvaldusrajatiste võrgustik

Iga liikmesriik võtab asjakohased meetmed, ja kui see on vajalik või soovitatav, siis koostöös teiste liikmesriikidega, et luua ühtne ja sobiv jäätmekõrvaldusrajatiste võrgustik, võttes arvesse parimat võimalikku tehnikat direktiivi 96/61/EÜ artikli 2 lõike 11 tähenduses (edaspidi „parim võimalik tehnika”).

Kõnealune võrgustik kujundatakse selliselt, et ühendus tervikuna saaks muutuda jäätmete kõrvaldamises iseseisvaks ja liikmesriigid individuaalselt saaksid liikuda selle eesmärgi suunas, arvestades geograafilisi olusid ja vajadust spetsialiseerunud rajatiste järele seoses teatavate jäätmeliikidega.

Kõnealune võrgustik peab võimaldama jäätmete kõrvaldamist lähimas sobivas rajatises kõige asjakohasemate meetodite ja tehnoloogia abil, et tagada keskkonna ja inimeste tervise kaitse kõrge tase.

III peatükk
Jäätmete lakkamine

Artikkel 1
Sekundaartooted, -materjalid ja -ained

1. Selleks et määrata kindlaks, kas on asjakohane käsitada teatavaid jäätmeid pärast korduskasutamise-, ringlussevõtu- või taaskasutamistoimingu lõplikku teostamist kui selliseid, mis on lakanud olemast jäätmed, ning liigitada need jäätmed ümber

sekundaartoodeteks, -materjalideks või -aineteks, hindab komisjon järgmiste tingimuste täitmist:

- a) ümberliigitamine ei tooks kaasa üldist negatiivset mõju keskkonnale;
 - b) sellise sekundaartoote, -materjali või -aine jaoks on olemas turg.
2. Komisjon võtab lõike 1 kohase hinnangu põhjal ja artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras rakendusmeetmed konkreetse toote, materjali või aine jäätmeliigi osas, määrates kindlaks keskkonna- ja kvaliteedikriteeriumid, mis peavad olema täidetud, et neid jäätmeid saaks käsitada jäätmetena, mis on muutunud sekundaartoodeteks, -materjaliks või -aineks.
 3. Vastavalt lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele tuleb tagada, et tulemuseks saadav sekundaartoodete, -materjal või -aine vastab turustamiseks vajalikele tingimustele.

Kõnealustes kriteeriumides võetakse arvesse kõiki sekundaarmaterjali või -aine keskkonnakahjuliku kasutamise või veoga seotud ohtusid ning need kriteeriumid seatakse tasemel, millega tagatakse inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase.

IV peatükk

Ohtlikud jäätmed

1. JAGU

LIIGITUS JA LOEND

Artikkel 12

Liigitus

Jäätmeid käsitatakse kui ohtlikke jäätmeid, kui neil on üks või mitu III lisas loetletud omadust.

Kodumajapidamises tekkinud ohtlikke jäätmeid ei käsitata kui ohtlikke jäätmeid enne, kui need on kogunud jäätmetööstustoimingutega tegelev ettevõtja või era- või avalik jäätmekoguja.

Käesolevas direktiivis sisalduvaid ohtlikke jäätmeid käsitlevaid sätteid ei kohaldata määrusega (EÜ) nr 1774/2002 hõlmatud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete suhtes, kui need ei ole segatud ohtlike jäätmetega.

Artikkel 13

Loend

Komisjon kehtestab ohtlike jäätmete loendi (edaspidi „loend”) artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras.

Loendis võetakse arvesse jäätmete päritolu ja koostist ning vajaduse korral ohtlike jäätmete kontsentratsiooni piirväärtusi.

Artikkel 14

Loendiga hõlmamata ohtlikud jäätmed

1. Liikmesriik võib lugeda jäätmed ohtlikuks ka siis, kui need ei sisaldu artikli 4 osutatud jäätmeloendis (edaspidi „loend“), kuid neil on vähemalt üks III lisas loetletud omadus.

Liikmesriik teatab igast sellisest juhtumist komisjonile aruandes, mis on ette nähtud artikli 34 lõikega 1, ja esitab komisjonile kogu asjakohase teabe.

2. Komisjon vaatab saadud teadetest lähtudes kõnealuse loendi läbi artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras, et otsustada selle loendi kohandamise üle.

Artikkel 15

Loendiga hõlmatud mitteohtlikud jäätmed

1. Kui liikmesriigil on tõendid selle kohta, et teatavatel kõnealusesse loendisse kuuluvatel jäätmetel ei ole ühtegi III lisas loetletud omadust, võib see liikmesriik käsitada neid jäätmeid kui mitteohtlikke jäätmeid.

Liikmesriik teatab igast sellisest juhtumist komisjonile aruandes, mis on ette nähtud artikli 34 lõikega 1, ja esitab komisjonile kõik vajalikud tõendid.

2. Komisjon vaatab saadud teadetest lähtudes kõnealuse loendi läbi artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras, et otsustada selle loendi kohandamise üle.

2. JAGU

ERINÕUDED

Artikkel 16

Jäätmete eraldamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et ohtlike jäätmete segamisel kas muude ohtlike jäätmetega, millel on teistsugused omadused, või muude jäätmete, ainete või materjaliga, täidetakse järgmised tingimused:

- a) jäätmed segab asutus või ettevõtja, kes on saanud loa vastavalt artiklile 19;
- b) täidetakse artiklis 7 sätestatud tingimused;
- c) jäätmekäitluse keskkonnamõju ei muutu halvemaks;
- d) selline tegevus vastab parimale võimalikule tehnikale.

2. Kui ohtlike jäätmeid on vastuolus lõikega 1 segatud muude ohtlike jäätmetega, millel on teistsugused omadused, või muude jäätmete, ainete või materjaliga, tuleb jäätmed kooskõlas liikmesriikide määratud tehniliste ja majanduslike teostatavuskriteeriumidega eraldada, kui seda on vaja artikli 7 täitmiseks.

Artikkel 17
Märgistamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada ohtlike jäätmete pakendamine ja märgistamine kehtivate rahvusvaheliste ja ühenduse normide kohaselt nende kogumise, veo ja ajutise ladustamise käigus.
2. Ohtlike jäätmete siirdamisel peab nendega kaasas olema nõukogu määruses (EÜ) nr 259/93 osutatud vorm.

Artikkel 18
Mineraalõlijäätmed

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada mineraalõlijäätmete kogumine ja käitlemine vastavalt artiklile 7, ilma et see piiraks artiklites 16 ja 17 sätestatud ohtlike jäätmete käitlemisega seotud kohustuste kohaldamist.

V peatükk

Load või registreerimine

1. JAGU

LOAD

1. ALAJAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 19
Väljaandmine

1. Liikmesriigid kehtestavad nõude, et iga asutus või ettevõtja, kes kavatses tegelda kõrvaldamis- või taaskasutamistoimingutega, peab hankima selleks loa riigi pädevatelt asutustelt.

Sellistes lubades määratakse:

- a) töödeldavate jäätmete liik ja kogus;
- b) vastava tegevuskoha puhul kehtivad tehnilised nõuded iga lubatava toiminguliigi suhtes;
- c) ohutusabinõud, mida tuleb rakendada;

d) iga toiminguliigi puhul kasutatav meetod.

Lubades võidakse määrata lisatingimusi ja -kohustusi.

2. Lubasid võidakse anda määratud tähtjaks ja need võivad olla pikendatavad.
3. Kui riigi pädev asutus peab kavatsetavat töötlusviisi keskkonnakaitse seisukohast vastuvõetamatuks, keeldub ta luba andmast.
4. Energia taaskasutamist hõlmava mis tahes loa tingimuseks tuleb seada, et kõnealusel energia taaskasutamisel peab olema kõrge energiatõhususe tase.

Artikkel 20

Direktiivi 96/61/EÜ alusel antud loa

Käesoleva direktiivi artikli 19 lõiget 1 ei kohaldata sellise asutuse või ettevõtja suhtes, kes on saanud loa direktiivi 96/61/EÜ alusel.

Artikkel 21

Rakendusmeetmed

Komisjon võib artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras vastu võtta lubade miinimumstandardeid eesmärgiga tagada, et jäätmeid töödeldakse keskkonnaohutult.

2. ALAJAGU

ERANDID

Artikkel 22

Osalemise tingimused

Liikmesriigid võivad vabastada artikli 19 lõikes 1 sätestatud nõudest:

- a) asutused või ettevõtjad, kes oma jäätmeid ise tekitamiskohas töötlevad;
- b) rajatised ja ettevõtted, kes tegelevad jäätmete taaskasutamisega.

Kui asutus või ettevõtja nii kõrvaldab kui ka taaskasutab jäätmeid, võidakse ta vabastada üksnes taaskasutamistoimingute suhtes.

Artikkel 23

Üldeeskirjad

1. Kui liikmesriik soovib lubada artikliga 22 ette nähtud erandeid, tagab ta, et asjaomased pädevad asutused näevad iga tegevusliigi suhtes ette üldeeskirjad, milles määratakse erandiga hõlmata võidavate jäätmete liigid ja kogused ning kasutatav töötlemisviis.

Need eeskirjad peavad põhinema parimal võimalikul tehnikal ning olema koostatud nii, et tagatakse vastavus artiklile 7.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile lõike 1 alusel ette nähtud üldeeskirjadest.

Artikkel 24
Ohtlikud jäätmed

Ohtlike jäätmete suhtes võivad liikmesriigid lubada artikli 22 alusel erandeid üksnes asutustele või ettevõtjatele, kes tegelevad taaskasutamistoimingutega.

Lisaks artikli 23 lõikega 1 ette nähtud üldeeskirjadele sätestavad liikmesriigid ohtlike jäätmetega seotud erandite eritingimused, mis hõlmavad jäätmetes sisalduda võivate ohtlike ainete piirväärtusi, heitkoguste piirväärtusi, tegevusliike, aga ka muud taaskasutamise eri vormide teostamiseks vajalikud nõuded.

2. JAGU
REGISTREERIMINE

Artikkel 25
Registreerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et riigi pädev asutus peab registrit asutuste ja ettevõtjate kohta, kes erialaselt tegelevad jäätmete kogumise või veoga või kes kauplejate või vahendajatena korraldavad jäätmete töötlemist teiste isikute nimel ja kelle suhtes ei kehti artikli 19 lõikes 1 sätestatud loanõue.

Need asutused ja ettevõtjad peavad vastama teatavatele miinimumstandarditele.

2. Kõik 1. jao 2. alajao kohaselt vabastatud asutused ja ettevõtjad tuleb kanda lõikega 1 ette nähtud registrisse.
3. Komisjon võtab artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras vastu lõike 1 teises lõigus osutatud miinimumstandardid.
4. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumi piires kasutatav jäätmete kogumis- ja veosüsteem tagab kogutavate ja veetavate jäätmete toimetamise asjakohastesse töötlemisrajatistesse vastavalt artiklis 7 sätestatud kohustustele.

VI peatükk

Jäätmehooldus

1. JAGU

KAVAD

Artikkel 26

Jäätmekavad

1. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused kehtestavad vastavalt artiklile 1 ühe või mitu jäätmekava, mis vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.

Need kavad peavad eraldi või kombineerituna hõlmama kogu asjaomase liikmesriigi geograafilise territooriumi.

2. Lõikega 1 ette nähtud jäätmekavades esitatakse asjaomase geograafilise üksuse olemasoleva jäätmehooldusolukorra analüüs ning meetmed, mis tuleb võtta jäätmetekke vältimiseks, jäätmete korduskasutamiseks, ringlussevõtmiseks, taaskasutamiseks ja ohutuks kõrvaldamiseks.

3. Jäätmekavad peavad sisaldama vähemalt järgmist:

- a) nii tekkivate jäätmete kui ka tõenäoliselt väljastpoolt asjaomase riigi territooriumile töötlemiseks toodavate jäätmete liik, kogus ja päritolu;
- b) tehnilised üldnõuded, mis muu hulgas hõlmavad kogumissüsteeme ja töötlemisviise;
- c) mis tahes erikorraldused selliste jäätmevoogude suhtes, mis kujutavad endast spetsiifilist tegutsemist vajavat, tehnilist või jäätmekäitlusprobleemi;
- d) andmed ja hinnangud olemasolevate kõrvaldamisrajatiste ja olulisemate taaskasutamisrajatiste, samuti kindlaks kujunenud saastunud kohtade suhtes ning meetmed nende rehabiliteerimiseks;
- e) piisav teave kriteeriumide või tegevuskoha identifitseerimise kujul, mis võimaldab pädevatel asutustel otsustada tulevaste kõrvaldamisrajatiste või olulisemate taaskasutamisrajatiste jaoks lubade andmise või andmata jätmise suhtes;
- f) füüsilised või juriidilised isikud, kellel on luba jäätmeid käidelda;
- g) andmed füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta, kellel on volitused jäätmekäitluseks;
- h) hinnang, mis käsitleb konkreetsete majandushoobade kasulikkust ja sobivust eri jäätmeprobleemide lahendamiseks, arvestades vajadust säilitada siseturu tõrgeteta toimimine.

4. Jäätmekavad peavad vastama direktiivi 94/62/EÜ artiklis 14 sätestatud kavandamisnõuetele ning direktiivi 1999/31/EÜ artiklis 5 osutatud strateegiale prügilasse veetavate biolagunevate jäätmete vähendamiseks ning hõlmama olulisi teadlikkuse suurendamise kampaaniaid ja majandushoobade kasutamist.
5. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõikidest vastuvõetud jäätmekavadest ja oma jäätmekavade muutmisest.

Samal ajal esitavad nad komisjonile üldhinnangu selle kohta, kuidas kõnealused kavad toetavad käesoleva direktiivi eesmärke. See hinnang hõlmab strateegilist jäätmekavade keskkonnamõju hinnangut, mis on ette nähtud direktiiviga 2001/42/EÜ.

Artikkel 27 *Liikmesriikide koostöö*

Liikmesriigid teevad artikli 26 kohaselt jäätmekavasid koostades vajaduse korral koostööd teiste asjaomaste liikmesriikidega.

Liikmesriigid tagavad üldsuse osalemise vastavalt direktiivile 2003/35/EÜ, eelkõige avaldades jäätmekavad üldsusele avatud veebisaidil.

Artikkel 28 *Rakendusmeetmed*

Komisjon võtab artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras vastu artikli 26 lõikega 5 ette nähtud teadete vormingu.

2. JAGU **JÄÄTMETEKKE VÄLTIMISE PROGRAMMID**

Artikkel 29 *Algatamine*

1. Liikmesriigid käivitavad vastavalt artiklile 1 jäätmetekke vältimise programmid hiljemalt [*kolme aasta möödudes käesoleva direktiivi jõustumisest*].

Need programmid kas integreeritakse artikliga 26 ette nähtud jäätmekavadesse või toimivad nad eraldi programmidenä. Need koostatakse sellisel geograafilisel tasandil, mis on kõige sobivam nende tõhusaks kohaldamiseks.

2. Liikmesriigid tagavad, et sidusrühmadel ja üldsusel on vastavalt direktiivile 2003/35/EÜ võimalus osaleda kõnealuste programmide väljatöötamisel ja et neil on ka pärast väljatöötamist programmidele juurdepääs.

Artikkel 30
Programmide sisu

1. Liikmesriigid seavad oma programmides jäätmetekke vältimise eesmärgid ja hindavad meetmete võtmise võimalusi vastavalt IV lisa sätestatule.

Sellised eesmärgid ja meetmed kavandatakse eesmärgiga likvideerida seos majanduskasvu ja jäätmetekkega seotud keskkonnamõju vahel.

2. Liikmesriigid määravad kindlaks konkreetsed kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed eesmärgid ning indikaatorid iga meetme või meetmete kombinatsiooni suhtes, mis võetakse vastu üksikmeetmete edenemise jälgimiseks ja hindamiseks.

Artikkel 31
Läbivaatamine

Liikmesriigid hindavad oma jäätmetekke vältimise kavasid korrapäraselt, tehes seda vähemalt enne aruannete esitamist vastavalt artikli 34 lõikele 1.

VII peatükk

Kontroll ja dokumentatsioon

Artikkel 32
Kontrollimised

1. Pädevad asutused kontrollivad asjakohaselt ja korrapäraselt asutusi ja ettevõtjaid, kes tegelevad jäätmetööstustoimingutega või erialaselt jäätmete kogumise või veoga või teiste nimel jäätmetööstuse korraldamisega, ja ohtlike jäätmete tekitajaid.
2. Jäätmete kogumise ja veoga seotud kontroll hõlmab kogutavate ja veetavate jäätmete päritolu ja sihtkohta.

Artikkel 33
Dokumentatsioon

1. Artikli 19 lõikes 1 osutatud asutused ja ettevõtjad, ohtlike jäätmete tekitajad ning ohtlike jäätmeid koguvad või vedavad asutused ja ettevõtjad peavad dokumenteerima jäätmete koguse, laadi, päritolu ja asjakohastel puhkudel sihtkoha, kogumise sageduse, kasutatava transpordiliigi ja jäätmete suhtes ette nähtud töötlemisviisi ning võimaldama pädeval asutusel taotluse korral selle teabega tutvuda.
2. Ohtlike jäätmete kohta säilitatakse kõnealuseid dokumente vähemalt kolm aastat, välja arvatud ohtlike jäätmeid vedavate asutuste ja ettevõtjate puhul, kes peavad selliseid dokumente säilitama vähemalt 12 kuud.

Pädeva asutuse või eelmise jäätmevaldaja taotlusel esitatakse dokumentaalsed tõendid jäätmekäitlustoimingute tegemise kohta.

VIII peatükk

Lõppsätted

Artikkel 34

Aruandlus ja läbivaatamine

1. Iga kolme aasta järel teavitavad liikmesriigid komisjoni sektoriaruande vormis käesoleva direktiivi rakendamisest¹⁵.

Kõnealuse aruande koostamisel võetakse aluseks küsimustik või lühikirjeldus, mille on kehtestanud komisjon direktiivi 91/692/EMÜ¹⁶ artiklis 6 sätestatud korras. Aruanne esitatakse komisjonile üheksa kuu jooksul pärast selles hõlmatava kolmeaastase ajavahemiku lõppu.

Liikmesriigid lisavad neisse aruannetesse teabe oma edusammude kohta jäätmetekke vältimise programmide rakendamisel.

Aruandluskohustuste kontekstis kogutakse andmeid toidujäätmete kohta, mis võimaldab kehtestada eeskirjad nende ohutuks kasutamiseks, taaskasutamiseks, ringlussevõtmiseks ja kõrvaldamiseks.

2. Komisjon saadab kõnealuse küsimustiku või lühikirjelduse kuus kuud enne vastavas aruandes hõlmatava ajavahemiku algust.
3. Komisjon avaldab ühenduse aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta üheksa kuu jooksul pärast liikmesriikidelt aruannete saamist vastavalt lõikele 1.
4. Esimeses aruandes, mis koostatakse viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist, kontrollib komisjon direktiivi rakendamist ja esitab vajaduse korral läbivaatamise ettepaneku.

Artikkel 35

Kohandamine tehnika arenguga

Komisjon võtab artikli 36 lõikes 2 sätestatud korras vastu muudatused, mida on vaja käesoleva direktiivi lisade kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga.

¹⁵ Jäätmeteket ja -töötlust käsitleva kvantitatiivse teabe aruanded viiakse määrase (EÜ) nr 2150/2002 reguleerimisalasse. Aruannete esitamise sagedused ja tähtajad sätestatakse kõnealuse määrase lisades.

¹⁶ EÜT L 377, 31.12.1991, lk 48.

Artikkel 36
Komitee

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi „komitee”).
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 ettenähtud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.
3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 37
Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt [*märkida käesoleva direktiivi vastuvõtmise kuupäevast 24 kuud hilisem kuupäev*]. Liikmesriigid edastavad viivitamata komisjonile nende õigusnormide teksti ning nende normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisatakse nendesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viide käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 38
Kehtetuks tunnistamine

Direktiivid 75/439/EMÜ, 75/442/EMÜ and 91/689/EMÜ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele peetakse viideteks käesolevale direktiivile ja neid loetakse V lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

Artikkel 39
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 40
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

ILISA

KÕRVALDAMISTOIMINGUD

- D 1 Maapealne või maa-alune ladestamine (nt prügilasse jne)
- D 2 Pinnastöötlus (nt vedelate või püdelate heitmete biolagundamine pinnases jne)
- D 3 Süvainjektsioon (nt vedelate heitmete pumpamine puuraukudesse, mahajäetud soolakaevandustesse või looduslikesse tühemikesse jne)
- D 4 Paigutamine maapealsetesse basseinidesse (nt vedelate või püdelate jäätmete paigutamine šahtidesse, tiikidesse või laguunidesse jne)
- D 5 Paigutamine tarindprügilatesse (nt jäätmete paigutamine üksteisest ning keskkonnast isoleeritud, pealt kaetud ja vooderdatud pesadesse jne)
- D 6 Heitmine veekogudesse, v.a merre/ookeani
- D 7 Heitmine merre/ookeani, sh ladestamine merepõhja
- D 8 Bioloogiline töötlus, mida ei ole käsitletud mujal käesolevas lisas ning mille lõppsaaduseks on ühendid või segud, mis kõrvaldatakse kasutuselt mis tahes toiminguga D 1–D 12
- D 9 Füüsikaline-keemiline töötlus, mida ei ole käsitletud mujal käesolevas lisas ning mille lõppsaaduseks on ühendid või segud, mis kõrvaldatakse kasutuselt mis tahes toiminguga D 1–D 12 (nt aurutamine, kuivatamine, kaltsineerimine jne)
- D 10 Põletamine maismaal
- D 11 Põletamine merel
- D 12 Püsiladustamine (nt konteinerites jäätmete paigutamine kaevandustesse jne)
- D 13 Jäätmesegude koostamine või jäätmete segamine enne mis tahes toimingut D1–D12
- D 14 Ümberpakkimine enne mis tahes toimingut D 1–D 13
- D 15 Vaheladustamine mis tahes toiminguks D 1–D 14 hulgast (välja arvatud jäätmete ajutine kogumiseelne hoidmine nende tekkekohas)

II LISA

TAASKASUTAMISTOIMINGUD

R1 Kasutamine põhimõtteliselt kütusena või muu energiaallikana.

See hõlmab tahkeid olmejäätmeid töötlevaid põletusrajatisi üksnes siis, kui nende energiatõhusus on võrdne või suurem kui:

- 0,60 rajatiste puhul, mis tegutsevad ja on saanud loa vastavalt ühenduse õigusaktidele enne 1. jaanuari 2009;
- 0,65 rajatiste puhul, mis on saanud loa enne 31. detsembrit 2008;

vastavalt järgmisele valemile¹⁷:

$$\text{Energiatõhusus} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f)),$$

kus:

E_p on aastane soojuse või elektri kujul toodetav energia. Selle arvutamiseks korrutatakse elektri kujul saadud energia kordajaga 2,6 ning kaubanduslikul eesmärgil toodetud soojus kordajaga 1,1 (GJ aastas).

E_f on süsteemi aastane energiakulu kütustest, millega aidatakse kaasa auru tootmisele (GJ aastas).

E_w on töödeldud jäätmetes sisalduv aastane energia, mille väljaarvutamiseks kasutatakse jäätmete väiksemat puhaskütteväärtust (GJ aastas).

E_i on aastas imporditav energia, millest arvatakse välja E_w ja E_f (GJ aastas).

0,97 on tegur, millega arvestatakse koldetuhast ja kiirgusest tingitud energiakadu.

R 2 Lahustite taasväärtustamine/regeneerimine

R 3 Lahustitena mittekasutatavate orgaaniliste ainete ringlussevõtt/taasväärtustamine (sh kompostimine ja muud bioloogilised muundamisprotsessid)

R 4 Metallide ja metallühendite ringlussevõtt/taasväärtustamine

R 5 Muude anorgaaniliste ainete ringlussevõtt/taasväärtustamine

R 6 Hapete ja aluste regeneerimine

R 7 Reostustõrjeks kasutatud ainete taaskasutamine

R 8 Katalüsaatorikomponentide taaskasutamine

¹⁷ See valem põhineb tabelil, mis sisaldub viitedokumentis jäätmete põletamise parima võimaliku tehnika kohta.

R 9 Õlide taasrafineerimine või korduskasutamine muul viisil

R 10 Pinnastöötlus põllumajandusliku kasutamise eesmärgil või keskkonnaseisundi parendamiseks

R 11 Punktides R 1–R 10 nimetatud toimingute tagajärjel tekkinud jäätmete kasutamine

R 12 Jäätmete vahetamine punktides R 1–R 11 nimetatud toiminguteks

R 13 Jäätmete vaheladustamine mis tahes toiminguks R 1–R 12 hulgast (välja arvatud jäätmete ajutine kogumiseelne hoidmine nende tekkekohas)

III LISA

JÄÄTMETE OMADUSED, MIS LUBAVAD NEID PIDADA OHTLIKEKS JÄÄTMETEKES

H1 „Plahvatusohtlik”: ained ja valmistised, mis võivad leegiga kokkupuutel plahvatada või mis on põrutus- või hõõrdumistundlikumad kui dinitrobenseen.

H2 „Oksüdeeriv”: ained ja valmistised, mis annavad kokkupuutel muude, eelkõige tuleohtlike ainetege tugevalt eksotermilise reaktsiooni.

H3-A „Väga tuleohtlik”:

- vedelad ained ja valmistised, mille leektäpp on alla 21 °C (sealhulgas eriti kergesti süttivad vedelikud), või
- ained ja valmistised, mis võivad iseenesest kuumeneda ja lõpuks õhuga kokkupuutel süttida ümbritseva õhu temperatuuril lisaenergiat vajamata, või
- tahked ained ja valmistised, mis võivad kergesti süttida pärast lühiajalist kokkupuudet süüteallikaga ja mis põlevad või hõõguvad edasi, kui see allikas on kõrvaldatud, või
- gaasilised ained ja valmistised, mis süttivad õhu käes normaalrõhul, või
- ained ja valmistised, mis kokkupuutel veega või niiske õhuga eraldavad ohtlikus koguses kergesti süttivaid gaase.

H3-B „Tuleohtlik”: vedelad ained ja valmistised, mille leektäpp on vähemalt 21 °C ja mitte rohkem kui 55 °C.

H4 „Ärritav”: mittesööbivad ained ja valmistised, mis vahetul, pikaajalisel või korduval kokkupuutel naha või limaskestaga võivad tekitada põletikke.

H5 „Kahjulik”: ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada piiratud ulatuses tervisehäireid.

H6 „Mürgine”: ained ja valmistised (sealhulgas väga mürgised ained ja valmistised), mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada raskeid, ägedaid või kroonilisi tervisehäireid või isegi surma.

H7 „Kantserogeenne”: ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada vähktõppe haigestumist või suurendada selle haiguse esinemissagedust.

H8 „Sööbiv”: ained ja valmistised, mis eluskudedega kokku puutudes võivad neid hävitada.

H9 „Nakkust tekitav”: mikroorganisme või nende toksiidid sisaldavad ained, mida teatakse kindlasti või tõenäoliselt põhjustavat inimeste või muude elusorganismide haigestumist.

H10 „Teratogeenne”: ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad esile kutsuda mittepärilikke kaasasündinud väärarenguid või suurendada nende esinemissagedust.

H11 „Mutageenne”: ained ja valmistised, mis hingamisteede või seedeelundite kaudu organismi sattudes võivad esile kutsuda pärilikke geneetilisi defekte või suurendada nende esinemissagedust.

H12 Ained ja valmistised, mille kokkupuutel vee, õhu või happega vabanevad mürgised või väga mürgised gaasid.

H13 Ained ja valmistised, millest pärast nende kõrvaldamist võivad leostuda või muul viisil eralduda muud aineid, millel on mõni eespool loetletud omadus.

H14 „Ökotoksiline”: ained ja valmistised, mis põhjustavad või võivad põhjustada kas kohe või aja jooksul ohtu ühele või mitmele keskkonnasektorile.

Märkused

1. Ohtlike omaduste „mürgine” (ja „väga mürgine”), „kahjulik”, „sööbiv” ja „ärritav” määramisel võetakse aluseks kriteeriumid, mis on sätestatud muudetud nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ¹⁸ VI lisa IA ja IIB osas.
2. Omaduste „kantserogeenne”, „teratogeenne” ja „mutageenne” määramiseks ja kõige värskema teabe kajastamiseks vajalikud lisakriteeriumid on esitatud „Ohtlike ainete ja valmististe liigitamise ja märgistamise juhendis”, mis sisaldub muudetud direktiivi 67/548/EMÜ VI lisa IID osas.

Katsemeetodid

Kasutatakse meetodeid, mida on kirjeldatud direktiivi 67/548/EMÜ V lisa, kooskõlas kõnealuse direktiivi muudatustega.

¹⁸ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.

IV LISA

JÄÄTMETEKKE VÄLTIMISE MEETMED

Meetmed, millega saab mõjutada jäätmetekkega seotud raamtingimusi

1. Kavandamise meetmete või primaarressursside kättesaadavust ja hinda mõjutavate muude majandushoobade kasutamine.
2. Keskkonnahoidlikumate ja -säästlikumate toodete ja tehnoloogiate saavutamist käsitleva uurimis- ja arendustegevuse edendamine ning sellise uurimis- ja arendustegevuse tulemuste levitamine ja kasutamine.
3. Tõhusate ja sihipäraste indikaatorite väljatöötamine, et mõõta seoses jäätmetekkega keskkonnale avaldatavat survet igal tasandil, alates toodete võrdlusest kuni kohalike omavalitsuste ja riiklike meetmeteni.

Meetmed, millega saab mõjutada kujundamise ja tootmise etappi

4. Ökodisaini edendamine (keskkonnaaspektide süstemaatiline integreerimine tootedisaini eesmärgiga parandada toote keskkonnahoidlikkust toote kogu olelustusükli jooksul).
5. Jäätmetekke vältimise tehnikate kohta teabe andmine eesmärgiga hõlbustada parima võimaliku tehnika rakendamist tööstuses.
6. Pädevatele asutustele väljaõppe korraldamine seoses jäätmetekke vältimise nõuete lisamisega lubadesse vastavalt direktiivile 96/61/EÜ.
7. Meetmete võtmine jäätmetekke vältimiseks rajatistes, mida direktiiv 96/61/EÜ ei hõlma. Asjakohastel puhkudel võiksid sellised meetmed hõlmata jäätmetekke vältimise hinnanguid või kavasid.
8. Teadlikkuse suurendamise kampaaniad või äriettevõtete toetamine rahaliselt, otsuste tegemisel või muul viisil. Sellised meetmed on tõenäoliselt eriti tõhusad siis, kui need on suunatud ja kohandatud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ning toimivad kindlaks kujunenud äriõrgustike kaudu.
9. Vabatahtlike kokkulepete, tarbijate/tootjate komiteede või sektoriviisiliste läbirääkimiste kasutamine selleks, et asjaomased äriettevõtted või tööstussektorid seaksid sisse oma jäätmetekke vältimise kavad või eesmärgid või korrigeeriks id ebasäästlikke tooteid või pakendeid.
10. Kiitust väärivate keskkonnanaholdussüsteemide, sealhulgas ISO 14001 propageerimine.

Meetmed, millega saab mõjutada tarbimise ja kasutamise etappi

11. Majandushoovad, nagu keskkonnahoidlike ostude soodustamine või kohustusliku tarbijamakse sisseseadmine sellistelt pakenditelt või pakendielementidelt, mis muidu oleksid tasuta.

12. Üldsusele või konkreetsele tarbijarühmale suunatud teadlikkuse tõstmise kampaaniad ja teabe jagamine.
13. Usaldusväärsete ökomärgiste edendamine.
14. Jäätmetekke vältimise alast teavet ja väiksema keskkonnamõjuga toodete kättesaadavust käsitlevad kokkulepped tööstusega, näiteks selliste tootekomiteede kasutamine, nagu seda tehakse integreeritud tootepõhimõtete raames, või jaemüüjatega.
15. Riigihangete ja erasektori hangetega seoses keskkonnavalaste ja jäätmetekke vältimise kriteeriumide integreerimine pakkumiskutsetesse ja lepingutesse vastavalt komisjoni poolt 29. oktoobril 2004 avaldatud „Keskkonnahoidlike riigihangete käsiraamatule”.
16. Sobivate kasutamisest kõrvaldatud toodete korduskasutamise ja/või parandamise edendamine, eriti parandamise või korduskasutamise võrgustike loomise või toetamise teel.

V LISA**VASTAVUSTABEL**

Direktiiv 75/442/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 punkt a	Artikli 3 lõike 1 punkt a
Artikli 1 punkti a teine taane	Artikkel 4
Artikli 1 punkt b	Artikli 3 lõike 1 punkt b
Artikli 1 punkt c	Asutamislepingu artikli 3 lõike 1 punkt c
Artikli 1 punkt d	Artikli 3 lõike 1 punkt d
Artikli 1 punkt e	Artikkel 5
Artikli 1 punkt f	Artikkel 6
Artikli 1 punkt g	Artikli 3 lõike 1 punkt e
Artikli 2 lõige 1	Artikkel 2
Artikli 2 lõige 2	-
Artikli 3 lõige 1	Artikkel 1
Artikli 3 lõige 2	-
Artikkel 4	Artikkel 7
Artikkel 5	Artikkel 10
Artikkel 6	-
Artikli 7 lõiked 1 ja 2	Artikkel 26
Artikli 7 lõige 3	-
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikkel 19
Artikkel 10	Artikkel 19
Artikkel 11	Artiklid 22–24
Artikkel 12	Artikkel 25
Artikkel 13	Artikkel 32

Artikkel 14	Artikkel 3
Artikkel 15	Artikkel 9
Artikkel 16	Artikkel 34
Artikkel 17	Artikkel 35
Artikkel 18	Artikkel 36
Artikkel 19	Artikkel 37
Artikkel 20	Artikkel 38
Artikkel 21	Artikkel 39
I lisa	-
IIA lisa	I lisa
IIB lisa	II lisa
Direktiiv 75/439/EMÜ	
Artikli 1 lõige 1	Artikli 3 lõike 1 punkt g
Artikkel 2	Artiklid 18 ja 7
Artikli 3 lõiked 1 ja 2	-
Artikli 3 lõige 3	Artikkel 7
Artikkel 4	Artikkel 7
Artikli 5 lõige 1	-
Artikli 5 lõige 2	-
Artikli 5 lõige 3	-
Artikli 5 lõige 4	Artiklid 19 ja 25
Artikkel 6	Artikkel 19
Artikli 7 punkt a	Artikkel 7
Artikli 7 punkt b	-
Artikli 8 lõige 1	-

Artikli 8 lõike 2 punkt a	-
Artikli 8 lõike 2 punkt b	-
Artikli 8 lõige 3	-
Artikkel 9	-
Artikli 10 lõige 1	Artikkel 16
Artikli 10 lõige 2	Artikkel 7
Artikli 10 lõiked 3 ja 4	-
Artikli 10 lõige 5	Artiklid 12–15
Artikkel 11	Artikkel 25
Artikkel 12	Artikkel 25
Artikli 13 lõige 1	Artikkel 32
Artikli 13 lõige 2	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	Artikkel 34
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-
I lisa	-
Direktiiv 91/689/EMÜ	
Artikli 1 lõige 1	-
Artikli 1 lõige 2	-

Artikli 1 lõige 3	Artikkel 3
Artikli 1 lõige 4	Artiklid 3 ja 12–15
Artikli 2 lõige 1	Artikkel 34
Artikli 2 lõiked 2–4	Artikkel 16
Artikkel 3	Artiklid 19–24
Artikli 4 lõige 1	Artikkel 32
Artikli 4 lõike 2 punkt 3	Artikkel 3
Artikli 5 lõige 1	Artikkel 17
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 32
Artikli 5 lõige 3	Artikkel 33
Artikkel 6	Artikkel 26
Artikkel 7	-
Artikkel 8	-
Artikkel 9	-
Artikkel 10	-
Artikkel 11	-
Artikkel 12	-
I ja II lisa	-
III lisa	III lisa